

ਮਾਰਵਾ ਬਨਾਮ ਸੰਘਰਾਮ

ਦੁਆ, ਜੇ

ਪੰਚਾਇਤ ਤੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਲਈ ਸੈਕਸ਼ਨ 54, 74 ਅਤੇ 75 ਇਹ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੁਦਾਲਾ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ - ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ - ਕੇਸ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਲਈ, ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ 'ਤੇ ਉਚਿਤ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰੇਗੀ। . ਹਾਲਾਂਕਿ, ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ 25 ਮਈ, 1959 ਨੂੰ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ; ਜਾਂ ਜੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ; ਫਿਰ ਉਪਰੋਕਤ ਦਰਖਾਸਤ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ।

ਹੁਣ ਤੱਕ ਦਾ ਖਰਚਾ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਕੇ ਐਲ ਗੋਸਾਈਂ ਅਤੇ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇ.ਜੇ.

ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਾਂਤ (ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ), - ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਅਪੀਲੈਂਟ

ਬਨਾਮ

M/S ਆਧੁਨਿਕ ਕਾਸ਼ਤਕਾਰ, — ਮੁਦਈ ਜਵਾਬਦੇਹ।

1950 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 45

ਤਸੱਦਦ- ਲਾਪਰਵਾਹੀ- ਸਬੂਤ ਦਾ ਬੋਝ- ਕਿਸ 'ਤੇ ਝੂਠ ਹੈ- ਰਿਜ਼ ipsa loquitur ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ- ਜਦੋਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ- ਸੀਮਾ ਐਕਟ (IX ਦਾ 1908)- ਧਾਰਾ 2 ਜਾਂ 36- ਜੋ ਕਿ ਨਹਿਰ ਵਿੱਚ ਪਾੜ ਕਾਰਨ ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਨਹਿਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਨਿਯਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਦੇ ਝਗੜੇ ਲਈ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਗਲਤ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ। ਇਹ ਨਿਯਮ, ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਮੁਸ਼ਕਲ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦਾ ਅਸਲ ਕਾਰਨ ਸਿਰਫ਼ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਗਿਆਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਇਸਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਦੁਰਘਟਨਾ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਵਾਪਰਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਮੂਲ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਕਠਿਨਾਈ ਨੂੰ *res ipsa loquitur* ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਟਾਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦੁਰਘਟਨਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਲਈ ਬੋਲਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਮੁਦਈ ਲਈ ਇਹ ਦੁਰਘਟਨਾ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ। ਫਿਰ ਉਹ ਕੇਸ ਨੂੰ ਜਿਊਰੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਲਈ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜਿਊਰੀ ਨੂੰ ਮਨਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਦਸਾ ਉਸਦੀ ਕਿਸੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। *maxim res ipsa loquitur* ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਵੀ ਇਹ ਇੰਨੀ ਅਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਹਾਦਸਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵਾਪਰਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਜਿਊਰੀ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਦੇ ਲੱਭ ਸਕੇ ਕਿ ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਦੇਰ ਨਾਲ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਬੂਤ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਨਿਯਮ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਸਮੂਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ 'ਤੇ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਅਨੁਮਾਨ ਕੱਢਣ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਕਿ ਦੁਰਘਟਨਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵਾਪਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਨਹਿਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਾਰਨ ਨਹਿਰ ਵਿੱਚ ਪਾੜ ਪੈਣ ਕਾਰਨ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 35 ਅਧੀਨ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 2 ਦੁਆਰਾ। ਨਹਿਰੀ ਕਿਨਾਰੇ ਵਿੱਚ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਸਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਰਤੱਵ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਭੁੱਲ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਨਹਿਰਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਇਕ ਕਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਨਹਿਰੀ ਪਾਣੀ ਦੇ ਕਿਨਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਤੋੜ ਕੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਹੜ੍ਹ ਹੀ ਨਹਿਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੇ ਸਬੂਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ। ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਿਓਪਰਸ਼ਾਦ, ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ, ਕਰਨਾਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਤੋਂ ਨਿਯਮਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ, ਮਿਤੀ 28 ਦਸੰਬਰ, 1949 ਦੇ ਦਿਨ, ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। 20,000 ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ।

ਐਸ ਐਮ ਸੀਕਰੀ ਅਤੇ ਕੇਐਸ ਥਾਪਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਐਫ ਸੀ ਮਿੱਤਲ ਅਤੇ ਐਚ ਐਲ ਸਰੀਨ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ,

ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਜੇ.-15 ਅਗਸਤ, 1947 ਨੂੰ, ਸੰਗੀਪੁਰ ਅਤੇ ਜੰਡੇਰਾ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆਰ.ਡੀ. ਨੰਬਰ 138000 ਵਿਖੇ ਪੱਛਮੀ ਜਮਨਾ ਨਹਿਰ ਦੇ ਪੱਛਮੀ ਕੰਢੇ ਵਿਚ ਪਾੜ ਪੈ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਨਹਿਰ ਦਾ ਪਾਣੀ ਕਾਫੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਚ ਵਹਿ ਗਿਆ। ਗੰਨਾ, ਮੱਕੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਬਿਜਾਈ ਮੁਦਈ-ਫਰਮ, ਮੇਸਰਸ ਮਾਡਰਨ ਕਲਟੀਵੇਟਰਜ਼, ਲਾਡਵਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਵੱਲੋਂ ਦੇਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਪਾੜ ਨਹਿਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਾਰਨ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਫਰਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਪਾੜ ਨੂੰ ਹਰ ਸੰਭਵ ਰਫਤਾਰ ਨਾਲ ਠੀਕ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸ ਕੱਢਿਆ। ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਸ ਪਾੜ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਕਾਫੀ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਵਗਦਾ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਅਖੀਰ ਅਕਤੂਬਰ, 1947 ਤੱਕ ਇਹ ਪਾੜ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਮੁਦਈ-ਫਰਮ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕਰੇਜ਼ਾਂ ਰੁਪਏ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। 60,000 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਖੜੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰੁ. 10,000 ਵਿਵਾਦਗ੍ਰਸਤ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਵਹਾਅ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਪਾਣੀ ਭਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਗਲੀ ਫਸਲ ਬੀਜਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਕਾਰਨ। ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ 15 ਅਕਤੂਬਰ 1948 ਨੂੰ ਮੁਦਈ-ਫਰਮ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਾਂਤ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ) ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆਪਣੇ ਭਾਈਵਾਲਾਂ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਦਈ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੁਆਰਾ ਹਰਜਾਨੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ 20,000 ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 80, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰੁਪਏ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 70,000, ਪਰ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਿਰਫ 20,000।

ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਪੱਖ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਪਾੜ 15 ਅਗਸਤ 1947 ਨੂੰ ਛਲਾਉਂਡੀ ਸਿਲਟਿੰਗ ਟੈਂਕ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਇਨਲੇਟ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਨਹਿਰ ਦਾ ਪਾਣੀ ਨਿਕਲ ਗਿਆ ਸੀ।

ਉਪਰੋਕਤ ਪਾੜ ਛਲਾਉਂਡੀ ਸਿਲਟਿੰਗ ਟੈਂਕ ਦੇ ਆਊਟਲੈਟ ਰਾਹੀਂ ਵਾਪਸ ਨਹਿਰ ਵਿੱਚ ਵਹਿ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜਨੀਅਰ ਨੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪਾੜਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੰਦ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸਤੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਦੌਰਾਨ ਹੋਈ ਭਾਰੀ ਬਰਸਾਤ ਕਾਰਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬਰਸਾਤੀ ਨਾਲਿਆਂ ਦੇ ਓਵਰਫਲੋਅ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਵਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਘਿਰ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਆਏ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਨਹਿਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਨਹਿਰ ਪੂਰੀ ਸਪਲਾਈ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ। ਸੀਮਾ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 80 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਚਿਤ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਘਾਟ ਅਤੇ ਮੁਦਈ-ਫਰਮ ਦੇ ਅਣ-ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਦਲੀਲ ਵੀ ਲਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: -

- (1) ਕੀ ਮੁਦਈ ਦੀ ਫਰਮ ਰਜਿਸਟਰਡ ਫਰਮ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ?
- (2) ਕੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ?
- (3) ਕੀ ਧਾਰਾ 80. ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ, ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ?
- (4) ਕੀ ਮੁਦਈ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ; ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਕਿੰਨਾ?
- (5) ਰਾਹਤ.

ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਲੰਬਿਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਫਰਮ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਭਾਰਤੀ ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 36 ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਉਹ ਨੋਟਿਸ ਸੀ.

ਧਾਰਾ 80, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਨਹਿਰ ਵਿੱਚ ਪਾੜ ਕਾਰਨ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ. ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ 20,000 ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਖੇਜਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ (ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ) ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੌਜੂਦਾ ਨਿਯਮਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਗੰਨਾ-ਗੰਨਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਫ਼ਸਲਾਂ ਬੀਜੀਆਂ ਸਨ, ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਲਕਾਂ ਤੋਂ ਠੇਕੇ 'ਤੇ ਲਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਲੰਘਣਾ ਤੋਂ ਕਰੀਬ ਇੱਕ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਨੀਵੇਂ ਖੇਤਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕਈ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹਿਰੀ ਪਾਣੀ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਦਾ ਪੱਧਰ ਉੱਚਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹਿਰੀ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਖੇਤਰ ਨੂੰ 'ਟੈਂਕਾਂ' ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਕਈ ਕੰਪਾਰਟਮੈਂਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਕੇ ਅਤੇ ਨਹਿਰ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ 'ਇਨਲੇਟਸ' ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਨਹਿਰ ਦੇ ਕੰਢੇ ਵਿੱਚ ਬਣੇ ਪਾੜਾਂ ਰਾਹੀਂ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵਗਣ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਜਾਂ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਜਾਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਕੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਉਸ ਉੱਤੇ ਗਾਦ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਗੰਦਾ ਪਾਣੀ ਨਹਿਰ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਾੜੇ ਰਾਹੀਂ ਵਾਪਸ ਵਗਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ 'ਆਊਟਲੈਟ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹਿਰੀ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਗਾਦ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਪੱਧਰ ਉੱਚੇ ਹੋਣ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਨਹਿਰੀ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਇਆ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਪੱਧਰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 1946 ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਟੈਂਕੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੇਣ ਲਈ ਨਹਿਰ ਦੇ ਕੰਢੇ ਵਿੱਚ ਪਾੜ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਹਿਰੀ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਧਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਵਿਵਾਦ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਉਥੇ ਸੀ

ਜੇ ਨਹਿਰ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾੜ ਸੀ ਜਾਂ ਬੈਂਕ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਟੋਏ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਪਾੜ ਸੀ, ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਸ੍ਰੀ ਬੁਧਵਾਰ ਦਾ ਬਿਆਨ, ਜੋ ਸਾਡੇ ਵੱਲੋਂ 18 ਦਸੰਬਰ, 1958 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੋ ਵਿਚਕਾਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅੰਤਰ। ਇੱਕ ਇਨਲੇਟ ਨਹਿਰ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਪਾੜਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇਨਲੇਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉਲੰਘਣਾ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉਲੰਘਣਾ ਹੇਵੇਰੀ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਉਲੰਘਣਾ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਇਨਲੇਟ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਜੋ ਮੁੱਖ ਨੁਕਤੇ ਮੰਗੇ ਗਏ ਸਨ ਉਹ ਸਨ: -

- (1) ਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ 15 ਅਗਸਤ, 1947 ਨੂੰ ਨਹਿਰ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਜਾਂ ਪੁਰਾਣੀ ਇਨਲੇਟ ਵਿੱਚ ਜੋ ਪਾੜ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਹ ਨਹਿਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਅਣਗਹਿਲੀ ਜਾਂ ਗਲਤੀ ਕਾਰਨ ਸੀ;
- (2) ਇਸ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਫੌਰੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਸਨ ਕਿ 16 ਅਗਸਤ, 1947 ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਖੁਦ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ 18 ਅਗਸਤ, 1947 ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ 21 ਨੂੰ ਅਗਸਤ, 1947; ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੋਈ ਅਣਗਹਿਲੀ ਜਾਂ ਡਿਫਾਲਟ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਅਤੇ
- (3) ਕਿ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਸਤੰਬਰ, 1947 ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਦੌਰਾਨ ਹੋਈ ਬੇਮਿਸਾਲ ਭਾਰੀ ਬਾਰਿਸ਼ ਕਾਰਨ ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਕਿ ਨਹਿਰ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾੜ ਪੈਣ ਕਾਰਨ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਇਸ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਪਾੜ ਨੂੰ ਜਿਸਦੀ ਤੁਰੰਤ ਮੁਰੰਮਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੇ ਨਹਿਰੀ ਪਾਣੀ ਦੇ ਓਵਰਫਲੋ ਕਾਰਨ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਝੂਠਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।

12 ਮਈ ਤੋਂ 8 ਜੁਲਾਈ, 1949 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਦਈਆਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਮੁਦਈਆਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਉਲੰਘਣਾ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਕਤੂਬਰ, 1947 ਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਸਬੂਤ ਤਕਰੀਬਨ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ 28 ਜੁਲਾਈ, 1949 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਮਿਸਟਰ ਮਲਹੋਤਰਾ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਗਵਾਹ ਸਨ, ਤੋਂ 23 ਅਗਸਤ, 1949 ਨੂੰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਓਵਰਸੀਅਰ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਦਫਤਰੀ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਤਾਰੀਖਾਂ ਜਾਂ ਤਾਰੀਖਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਉਲੰਘਣਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਮਲਹੋਤਰਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਅਗਸਤ, 1947 ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਦੌਰਾਨ ਕੱਢੇ ਗਏ ਸਫ਼ਰੀ ਭੱਤੇ ਦੇ ਬਿੱਲਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲਿਆ ਕੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਜਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਉਹ 16 ਅਗਸਤ ਅਤੇ ਫਿਰ 21 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਭੌਤਿਕ ਸਬੂਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਕੋਲ ਸਨ ਅਤੇ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਪਰੋਕਤ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇ, ਬਲਕਿ ਇਹ ਵੀ ਦਰਸਾਏ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੌਕਸ ਸਨ। ਅਤੇ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰ ਸੰਭਵ ਗਤੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਸ੍ਰੀ ਮਲਹੋਤਰਾ ਦੇ ਨੰਗੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਡੀ.ਡਬਲਯੂ. 3 'ਤੇ ਭੰਗ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। 21 ਅਗਸਤ, 1947 ਦੀ ਸਵੇਰ, ਉਸ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਉਲੰਘਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਡੀ.ਡਬਲਯੂ. 1 ਮਿਸਟਰ ਭੰਡਾਰੀ, ਉਪ ਮੰਡਲ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਦੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 28 ਅਗਸਤ, 1947 ਨੂੰ ਸਿਲਟਿੰਗ ਟੈਂਕ ਸਬ-ਡਵੀਜ਼ਨ ਦਾ ਚਾਰਜ ਸੰਭਾਲਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਟੈਂਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਚਾਰਜ ਸੰਭਾਲਿਆ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਿਤੀ ਨੂੰ। ਮੁਦਈਆਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਨਿਰੰਜਨ

ਪੀ-ਡਬਲਯੂ. 7 ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਪਰਾਈਟਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਲੰਘਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੂੰ ਵੀ ਮਿਲੇ ਸਨ, ਪਰ ਵਾਅਦੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੂੰ ਜਵਾਬੀ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਮ ਵੀ ਭੇਜ ਕੇ ਲੇਬਰ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ, ਹਾਲਾਂਕਿ, 1 ਅਕਤੂਬਰ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 18 ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਜਾਂ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਮਾਂ ਦੀਆਂ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਪੀਆਂ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕੋਈ ਕਾਪੀਆਂ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। 1 ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭੇਜੇ ਗਏ ਹਨ, ਜੋ ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਨਹਿਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਪਾਏ ਗਏ ਹਨ।

ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਇਸ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟੀਜਨਕ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤ ਜੋ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਭੇਜਣਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਸੀਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੂੰ ਉਹ ਸਾਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਤਲਬ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਅਜੇ ਵੀ ਉਪਲਬਧ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।, ਇਸ ਉਲੰਘਣ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਸਹਿਣਾ. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ, ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਸ੍ਰੀ ਬੁਧਵਾਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨਿੱਜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਰੇਸ਼ਨੀ ਪਾ ਸਕਦੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਚੀਜ਼ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਹ ਹੱਥ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਸੀ ਉਹ ਸੀ 9 ਅਗਸਤ, 1947 ਤੋਂ 15 ਸਤੰਬਰ, 1947 ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਪੁਰਾਣਾ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਮ ਰਸੀਦ ਰਜਿਸਟਰ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਚਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ 16 ਅਗਸਤ, 1947 ਤੋਂ 27 ਅਗਸਤ, 1947 ਤੱਕ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਉਲੰਘਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ, ਕੁਝ ਸਤਾਰਾਂ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਮਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਹਨ।

ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸਿੱਧਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਉਲੰਘਣਾ ਕਦੋਂ ਬੰਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ. ਡਬਲਯੂ. 1/15, ਮਿਤੀ 22 ਅਗਸਤ, 1947 ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉਪ ਮੰਡਲ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਕਰਨਾਲ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੱਲਦਾ ਹੈ; -

“ਐੱਲ. ਸੀ. ਵੱਲੋਂ ਬੀਤੀ ਰਾਤ ਪਾੜ ਬੰਦ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਨਹਿਰ ਦੀ ਸਪਲਾਈ, 5,000 ਕਿਊਸਿਕ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਨਹੀਂ ਆਈ। ਜਦੋਂ ਬੋਰੀਆਂ ਅੰਦਰ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਤਾਂ ਪਾਣੀ ਉੱਪਰ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬੋਰੀਆਂ ਵਹਿ ਗਈਆਂ। ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਰ ਇਹ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਹੋਰ ਹਿਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਤਾਰ ਦਿਓ।”

ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ 22 ਅਗਸਤ, 1947 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਮ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸੰਚਾਰ 'ਤੇ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਲੰਘਣਾ ਕਿਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੈਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਹ ਉਲੰਘਣਾ ਬੰਦ ਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੁੰਦੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਇਹ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਪ ਮੰਡਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ। ਉਹ ਅਗਸਤ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਛੇਲਾਂਡੀ ਦੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਓਵਰਸੀਅਰ ਰਾਜ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਫ਼ਰੀ ਭੱਤੇ ਦੇ ਬਿੱਲਾਂ ਦੇ ਐਬਸਟਰੈਕਟ ਵਾਲਾ ਰਜਿਸਟਰ ਵੀ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ, ਐਗਜ਼ੀਬਿਟ ਸੀ. ਡਬਲਯੂ. 1/18, ਨੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਸਨੂੰ 26 ਅਗਸਤ, 1947 ਤੱਕ ਯਾਤਰਾ ਭੱਤੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੇ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਵੀ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਇਹ ਉਲੰਘਣਾ ਜ਼ਰੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। 26 ਅਗਸਤ, 1947 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਓਵਰਸੀਅਰ ਮੌਕੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਸਬੂਤ ਦੇ ਨਾਲ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਿੱਧ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਉਲੰਘਣਾ ਕਦੋਂ ਬੰਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਮ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ C.W. 1/15 ਤੋਂ ਇੱਕ ਗੱਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ 22 ਅਗਸਤ, 1947 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਫਲ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਦਾ ਬਿਆਨ

ਇੰਜਨੀਅਰ ਸ੍ਰੀ ਮਲਹੋਤਰਾ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਾੜ 21 ਅਗਸਤ 1947 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਪ ਮੰਡਲ ਅਫਸਰ ਦੇ ਇਸ ਤਾਰ ਅਨੁਸਾਰ 21 ਤੋਂ 22 ਅਗਸਤ ਦੀ ਦਰਮਿਆਨੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਨਾਲ ਭਰੀਆਂ ਬੋਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾ ਕੇ ਪਾੜ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਤਿੰਨ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਰ ਨਹਿਰ ਦੀ ਸਪਲਾਈ 5000 ਕਿਊਸਿਕ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਨਾ ਆਉਣ ਕਾਰਨ ਪਾਣੀ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ। ਸਿਰ ਚੜ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਬੈਗ ਧੋਤੇ ਗਏ। ਉਸਨੇ ਹੋਰ ਹਦਾਇਤਾਂ ਮੰਗੀਆਂ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਇਹ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਹਦਾਇਤਾਂ ਕੀ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜਨੀਅਰ ਸ੍ਰੀ ਬੁਧਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਹੁਣ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਤਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜਨੀਅਰ ਸ੍ਰੀ ਮਲਹੋਤਰਾ ਦੇ ਇਸ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਸਿੱਧਾ ਝੂਠ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਉਲੰਘਣਾ ਪਹਿਲਾਂ 18 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। 20 ਅਗਸਤ, 1947 ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਮ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ C. W. 1/1 ਤੋਂ C.W. 1/14 ਦੀ ਨਕਲ ਕਰਦੇ ਹਨ, 16 ਅਗਸਤ, 1947 ਤੋਂ 21 ਅਗਸਤ, 1947 ਤੱਕ ਕੀ ਵਾਪਰਿਆ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। 16 ਅਗਸਤ, 1947 ਨੂੰ, ਪਾੜ ਤੀਹ ਫੁੱਟ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚੌੜਾਈ (ਵੀਡੀ ਸੀ. ਡਬਲਯੂ. 1/1) ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲੀ ਅਤੇ ਉਪ ਮੰਡਲ ਅਫਸਰ ਨੇ ਹੈੱਡ ਤੋਂ ਨਹਿਰ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਸੀ. ਡਬਲਯੂ. 1/3, ਮਿਤੀ 16 ਅਗਸਤ, 1947 ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਉਪ ਮੰਡਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਸਨ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਪਾਣੀ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਡੇਢ ਫੁੱਟ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਤੱਕ ਵਗ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਲਗਭਗ 300 ਦੇ ਕਰੀਬ ਖੇਤੀ ਵਾਲਾ ਰਕਬਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਏਕੜ ਰਕਬਾ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮਾਰ ਹੇਠ ਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ 70 ਫੀਸਦੀ ਗੰਨੇ-ਝੋਨੇ ਹੇਠ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਮੱਕੀ, ਉੜਦ ਆਦਿ ਹੇਠ ਸੀ। 17 ਅਗਸਤ ਤੱਕ ਪਾਣੀ ਹੋਰ ਫੈਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਝੰਡੇੜਾ ਅਤੇ ਛਲੋਂਦੀ ਦੇ ਲਗਭਗ ਸਾਰੇ ਖੇਤ ਛਲੋਂਡੀ ਤਲਾਬ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮਾਰ ਹੇਠ ਆ ਗਏ। (ਵੇਖੋ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਸੀ. ਡਬਲਯੂ. 1/4)। ਜੇ ਰਕਬਾ ਇੰਨਾ ਪਾਣੀ ਹੇਠ ਸੀ ਉਸ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਨ 350 ਏਕੜ ਰਕਬਾ ਸੀ

(ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਸੀ. ਡਬਲਯੂ. 1/5)। 17 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਜਮਾਨਤਾਂ ਅਤੇ ਸੀਮਿੰਟ ਦੀਆਂ ਖਾਲੀ ਬੋਰੀਆਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਮਾਨਤ 18 ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਾਲੀ ਬੈਗ ਸਨ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਸੀ. ਡਬਲਯੂ. 1/8)। ਬੋਰੀਆਂ 19 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਮਿੱਟੀ ਨਾਲ ਭਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਕਿਸਤੀ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਲਈ ਯਤਨ ਕਰਨ ਲਈ ਉਡੀਕ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸਤੀ 18 ਤਰੀਕ ਦੀ ਸ਼ਾਮ ਤੱਕ ਅਬਦੁੱਲਾਪੁਰ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਗੜਬੜ ਕਾਰਨ ਕਿਸਤੀ ਚਲਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕਿਸਤੀ ਆਖਰਕਾਰ 21 ਅਗਸਤ 1947 ਨੂੰ ਸਾਈਟ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈ, (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਸੀ. ਡਬਲਯੂ. 1/13 ਅਤੇ ਸੀ. ਡਬਲਯੂ. 1/14)। ਫਿਰ ਸਾਡੇ ਕੋਲ 22 ਅਗਸਤ, 1947 ਦੀ ਤਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਸੀ. ਡਬਲਯੂ. 1/15 ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ 21 ਅਗਸਤ ਦੀ ਰਾਤ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਿੰਨ ਅਸਫਲ ਯਤਨਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਰ ਅੱਗੇ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਹੈਂਡ ਉਸ ਤਰੀਕ ਤੱਕ ਵੀ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਲਈ 16 ਅਗਸਤ, 1947 ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਲੰਘਣਾ, ਜੋ ਕਿ 4 ਵਜੇ ਲਾਲ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। a m 15 ਅਗਸਤ, 1947 ਨੂੰ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਸੀ. ਡਬਲਯੂ. 1/2), 22 ਅਗਸਤ, 1947 ਤੱਕ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਸ੍ਰੀ ਮਲਹੋਤਰਾ ਦਾ ਬਿਆਨ ਹੈ ਕਿ ਇਹ 18 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, 1947, ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ 21 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਬਿਲਕੁਲ ਗਲਤ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਨੇ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਦੇ ਹੋਰ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਮਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ, ਇੱਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਸੀ. ਡਬਲਯੂ. 1/16, ਮਿਤੀ 24 ਅਗਸਤ, 1947, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਬ-ਡਵੀਜ਼ਨਲ ਅਫਸਰ, ਦਾਦੂਪੁਰ ਨੇ ਸਬ-ਡਵੀਜ਼ਨਲ ਅਫਸਰ, ਸਿਲਟਿੰਗ ਟੈਂਕ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ।, ਇਸ ਬਾਰੇ ਕਿ ਕੀ -ਪਾਇਲ ਡਰਾਈਵਰ ਵਾਲੀ ਕਿਸਤੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਫਤ ਸੀ, ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਸੀ. ਡਬਲਯੂ. 1/17, ਮਿਤੀ 27 ਅਗਸਤ, 1947 ਨੂੰ ਸਬ-ਡਵੀਜ਼ਨਲ ਅਫਸਰ, ਦਾਦੂਪੁਰ ਤੋਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸਤੀ ਅਤੇ ਢੇਰ ਡਰਾਈਵਰ ਆਰਡੀ 139 'ਤੇ ਅਣਵਰਤੇ ਪਏ ਸਨ ਅਤੇ ਸਾਈਟ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸਤੀ ਨੂੰ ਆਰਡੀ 110 ਤੱਕ ਲਿਜਾਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ

ਉੱਥੇ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸਤੀ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 26 ਅਗਸਤ, 1947 ਤੱਕ, ਇਹ ਪਾੜ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਕਿਸਤੀ ਨੂੰ ਵਿਹਲਾ ਪਿਆ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ, ਇਹ ਤਾਰ

ਓਵਰਸੀਅਰ ਦੇ ਸਫ਼ਰੀ ਭੱਤੇ ਦੇ ਬਿੱਲ ਦੀ ਕਾਪੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ C. W. 1/18, ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਓਵਰਸੀਅਰ 26 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਰਾਦੋਰ ਤੋਂ ਕਰਨਾਲ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਉਲੰਘਣਾ 26 ਅਗਸਤ ਤੱਕ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਕਿ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਹ ਪਾੜ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਇਹ ਬੰਦ ਨਾ ਤਾਂ ਸਥਾਈ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪੂਰਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਪਾਣੀ ਵਗਦਾ ਰਿਹਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿਚ ਉਹ ਸ. ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਸੀ. ਡਬਲਯੂ. 1/20 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਸ੍ਰੀ ਮਲਹੋਤਰਾ ਦੁਆਰਾ 5 ਸਤੰਬਰ, 1947 ਨੂੰ ਸੀਨੀਅਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾਦਾਰ, ਕਰਨਾਲ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨੋਟ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਧਿਕਾਰਤ ਰਿਕਾਰਡ. ਇਹ ਨੋਟ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੱਲਦਾ ਹੈ: -

“R.D. 139 R.M.L.,L ਵਿਖੇ ਛਲਾਉਂਡੀ ਸਿਲਟਿੰਗ ਟੈਂਕ ਦਾ ਇੱਕ ਪੁਰਾਣਾ ਇਨਲੇਟ ਟੁੱਟ ਗਿਆ।

16 ਅਗਸਤ, 1947, ਅਤੇ ਅਜੇ ਵੀ ਵਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਕੁਝ ਫਸਲਾਂ ਛੇਲਾਂਦੀ ਸਿਲਟਿੰਗ ਟੈਂਕ ਵਿੱਚ ਉਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਓਥੇ ਹਨ

ਇਨ੍ਹਾਂ ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਹੜ੍ਹ ਆਉਣ ਅਤੇ ਕੁਝ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ। ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਅੱਗੇ ਵਧੋ

ਸਾਈਟ ਅਤੇ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੋ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ਾਂ ਦਰਜ ਕਰੋ।”

ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾਦਾਰ ਅਤੇ ਪਟਵਾਰੀ ਨੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਮੁਆਇਨਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਸਮਾਂ ਆਉਣ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਲੀਲ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀ

ਇਸ ਚਿੱਠ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 16 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਤੋੜਿਆ ਗਿਆ ਪੁਰਾਣਾ ਦਾਖਲਾ ਅਜੇ ਵੀ ਵਗ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੀ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਉਲੰਘਣਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ, ਭਾਵ, 5 ਸਤੰਬਰ, 1947। ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਵੱਲੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਇਹੋ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਅਸਲ ਸਥਿਤੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਅਸੀਂ ਕਦੇ ਵੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸਮਝ ਸਕਦੇ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਤਾਂ ਵੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕੀ ਪਾਣੀ ਅਜੇ ਵੀ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾੜ ਤੋਂ ਵਗ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਨਹਿਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਿਚਲੇ ਸਾਰੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਅਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਕਾਰਨ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਖੜ੍ਹੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਉਲੰਘਣਾ ਕਿਵੇਂ ਹੋਈ ਅਤੇ ਇਹ ਆਖਰਕਾਰ ਕਦੋਂ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਉਂ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਇਹ ਉਲੰਘਣਾ ਆਖਿਰਕਾਰ 26 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਪੱਕਾ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਸੀ. ਡਬਲਯੂ. 1/20 ਪੁਆਇੰਟ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕਿਉਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਦਸ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ. ਜੇਕਰ ਨਹਿਰ ਨੂੰ ਹੈੱਡ ਵਰਕਸ ਤੋਂ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ 21 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਪਾੜ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਯਤਨ ਹੋਰ ਸਫਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਨਹਿਰ ਵਿੱਚ ਇੰਨਾ ਪਾਣੀ ਨਾ ਵਗਣਾ ਸੀ। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸਤੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਦੋ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਮ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ C.W. 1/1 ਅਤੇ C. W. 1/2, ਹੋਰ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਲੰਘਣਾ 4 a ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਸੀ। m 15 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਓਵਰਸੀਅਰ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਸੂਚਨਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ

16 ਅਗਸਤ, 1947 ਤੱਕ ਸਬੰਧਤ ਸਬ-ਡਵੀਜ਼ਨਲ ਅਫ਼ਸਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ, ਜੋ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਕਰਨਾਲ ਤੋਂ ਸਵੇਰੇ 7-30 ਏ. ਮ ਉਸ ਦਿਨ. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦਾ ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੰਗਾ ਸੰਦਾ ਸੀ।

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਨਹਿਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਉਲੰਘਣਾ ਉਸ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸੀ। ਅਧਿਕਾਰੀ. ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪੱਛਮੀ ਜਮੁਨਾ ਨਹਿਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਨਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਅਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ. ਡਬਲਯੂ. 1 ਦੁਆਰਾ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਬੈਂਕਾਂ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਲਗਭਗ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਓਵਰਸੀਅਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਪ ਮੰਡਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਜਾਂ ਛੇ ਵਾਰ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਜਾਂ ਚਾਰ ਵਾਰ ਅਤੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੁਆਰਾ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਰ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਬਰਸਾਤ ਦੇ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਉੱਚ ਸਪਲਾਈ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਨਹਿਰ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਦੇ ਹਰ ਮੀਲ ਲਈ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਖੇਤਰ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨ ਲਈ ਰੁੱਝੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। . ਇਹ ਉਲੰਘਣਾ ਸਵੇਰੇ 4 ਵਜੇ ਹੋਈ ਸੀ। m 15 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਫਿਰਕੂ ਦੰਗੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਦਰਅਸਲ, 20 ਅਗਸਤ, 1947 ਦੀ ਤਾਰ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਸੀ. ਡਬਲਯੂ. 1/13, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਬਦੁੱਲਾਪੁਰ ਵਿਖੇ 20 ਅਗਸਤ, 1947 ਨੂੰ ਦੰਗੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਕਿਸ਼ਤੀ ਵਾਲਾ ਕਿਸ਼ਤੀ ਨੂੰ ਨਹਿਰ ਵਿੱਚ ਛੱਡ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਉਲੰਘਣਾ ਉਹਨਾਂ ਸਮਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਵਾਪਰੀ ਸੀ ਜੋ ਘੱਟ ਜਾਂ ਘੱਟ ਆਮ ਸਨ ਅਤੇ ਜੋ ਆਮ ਸਾਵਧਾਨੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੀ. ਡਬਲਯੂ. 1, ਮਿਸਟਰ ਬੁਧਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵੇਰਵੇ ਸਹਿਤ, ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ, ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਜਾਂ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਲਈ ਅਣਪਛਾਤੀ ਹੁੰਦੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਸਬੂਤ ਹੈ ਕਿ ਇਨਲੇਟ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਹੋਣ ਨਾਲ ਇਸ ਦਾ ਖਤਰਾ ਹੈ।

ਰਾਹ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪੂਰਬ. ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਇਨਲੇਟ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਹੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਆਮ ਰੁਟੀਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਸ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਪੁਆਇੰਟ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸਾਵਧਾਨੀਆਂ ਬੈਂਕ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਉਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ *res ipsa loquitur* ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਫ਼ਾ 430 'ਤੇ ਟੋਰਟਸ (ਬਾਰੂਵਾਂ ਐਡੀਸ਼ਨ) 'ਤੇ ਸਾਲ ਮੋਡ।

ਇਸ ਨਿਯਮ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੌਰਾਨ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ: -

“ਨਿਯਮ ਕਿ ਮੁਦਈ ਲਈ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਗਲਤ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ, ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ;

ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦਾ ਅਸਲ ਕਾਰਨ ਸਿਰਫ਼ ਦੋ ਅੰਦਰ ਹੀ ਹੈ

ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦਾ ਗਿਆਨ ਜਿਸਨੇ ਇਸਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਾਇਆ। ਮੁਦਈ ਦੁਰਘਟਨਾ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਵਾਪਰਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਮੂਲ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਸਖ਼ਤ ਜਹਾਜ਼ ਨੂੰ *res ipsa loquitur* ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਟਾਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦੁਰਘਟਨਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਲਈ ਬੋਲਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਮੁਦਈ ਲਈ ਇਹ ਦੁਰਘਟਨਾ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ। ਫਿਰ ਉਹ ਕੇਸ ਨੂੰ ਜਿਊਰੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਲਈ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜਿਊਰੀ ਨੂੰ ਮਨਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਦਸਾ ਉਸਦੀ ਕਿਸੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਦ

maxim res ipsa loquitur ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਦੇ ਇਹ ਇੰਨਾ ਅਸੰਭਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਦੁਰਘਟਨਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵਾਪਰ ਸਕਦੀ ਸੀ ਕਿ ਏ ਵਾਜਬ ਜਿਊਰੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਦੇ ਲੱਭ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਕਾਰਨ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਇਹ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ, ਦੋ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨੀਆਂ ਪੈਣਗੀਆਂ (1) ਉਹ ਚੀਜ਼ ਜੋ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਨੈਕਰ ਹੈ ਅਤੇ (2) ਇਹ ਕਿ ਦੁਰਘਟਨਾ ਆਮ ਵਾਂਗ ਹੈ। ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਕੋਰਸ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜੋ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਸਹੀ ਦੇਖਭਾਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਸਕਾਟ ਬਨਾਮ ਲੰਡਨ, (1), ਇਸ ਮੈਕਸਿਮ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਪੰਨਾ 433 'ਤੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਸਿਧਾਂਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ. ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਮੁਦਈ ਆਪਣਾ ਕੇਸ ਜਿਉਰੀ ਕੋਲ ਛੱਡਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 'ਹਾਦਸੇ ਦਾ ਮਹਿਜ਼ ਵਾਪਰਨਾ' ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ 'ਵਾਜਬ ਸਬੂਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਇਹ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਕਾਰਨ ਹੋਇਆ ਸੀ"। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੀ ਕੋਈ ਕਨੂੰਨੀ ਧਾਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਿ *res ipsa loquitur* ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ "ਇਸ ਲਈ ਜੇਕਰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਅਤੇ ਕੋਈ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ, ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਬੋਝ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਹਾਦਸੇ ਦਾ ਕਾਰਨ, ਅਜੇ ਵੀ ਮੁਦਈ ਕੋਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਇਹ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਪੀਲ (ਮੂਰ ਬਨਾਮ ਫੈਕਸ ਆਦਿ, (2) ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨੂੰ ਗਲਤ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਉੱਤੇ ਹੈ, ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੁਰਘਟਨਾ ਇੱਕ ਖਾਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਹੋਈ ਸੀ ਜੋ ਉਸਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ, ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਉਸਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਵਾਜਬ ਦੇਖਭਾਲ ਵਰਤੀ ਸੀ।" ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸਬੂਤ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਤੇ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਨਿਯਮ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਸਮੂਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ, ਕਿ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ.

(1) (1865) 3 H. & C. 596

(2) (1956) 1 ਪ੍ਰ. 596

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤੱਥ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਹਨ: -

- (i) ਇਸ ਨਹਿਰ ਦੇ ਸੱਜੇ ਕੰਢੇ 'ਤੇ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਪਾੜ ਪੈ ਗਿਆ, ਜੋ ਵੱਡੀਆਂ ਨਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਕ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
- (ii) ਅਜਿਹਾ ਕਿਉਂ ਹੋਇਆ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ;
- (iii) ਇਸ ਉਲੰਘਣ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਇਸ ਦੇ ਅਸਲ ਵਾਪਰਨ ਤੋਂ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਸਬ-ਡਵੀਜ਼ਨਲ ਅਫਸਰ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚੀ;
- (iv) 21 ਅਤੇ 22 ਅਗਸਤ ਦੀ ਰਾਤ ਤੱਕ ਇਸ ਪਾੜ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਉਪਰਾਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਯਤਨ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਕਿਉਂਕਿ ਨਹਿਰ ਨੂੰ ਹੈਂਡ ਤੋਂ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਲਈ 16 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ;
- (v) ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਲੰਘਣਾ 26 ਅਗਸਤ ਤੋਂ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੇ 5 ਸਤੰਬਰ, 1947 ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਪਾਣੀ ਅਜੇ ਵੀ ਵਗ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਕਿ ਇਹ ਉਲੰਘਣਾ ਅਕਤੂਬਰ ਤੱਕ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਅਤਿਕਥਨੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਕਿ ਉਲੰਘਣਾ ਕਿਵੇਂ ਹੋਈ, ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਦੋਂ ਬੰਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਉਂ ਸੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਸਕਦੇ ਕਿ ਪਾੜ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਹਿਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਾਰਨ ਇਸ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਹੋਈ ਸੀ।

ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਅਗਲੇ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਉਲੰਘਣਾ ਕਾਰਨ ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਾਂ ਕੀ ਨੁਕਸਾਨ ਸਿਰਫ਼ ਕਾਰਨ ਸੀ।

ਸਤੰਬਰ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਦੌਰਾਨ ਹੋਈ ਭਾਰੀ ਬਾਰਸ਼ ਨੂੰ ਸਬੂਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਦੌਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਗਸਤ ਮਹੀਨੇ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਹੱਤਵ ਵਾਲੀ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਭਾਰੀ ਬਾਰਿਸ਼ 10 ਅਗਸਤ ਨੂੰ 1.77 ਇੰਚ ਹੋਈ ਸੀ। ਭਾਰੀ ਬਾਰਸ਼ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਤੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਦੌਰਾਨ ਹੋਈ ਸੀ। 8 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾ ਭਾਰੀ ਮੀਂਹ ਰਾਦੌਰ ਵਿੱਚ 6.30 ਇੰਚ ਅਤੇ ਧਨੌਰਾ ਵਿੱਚ 4.50 ਇੰਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ 24 ਸਤੰਬਰ ਤੋਂ ਦੋਵਾਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਭਾਰੀ ਮੀਂਹ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਰਾਦੌਰ ਵਿੱਚ ਸੱਤ ਇੰਚ ਅਤੇ 8 ਇੰਚ ਮੀਂਹ ਪਿਆ। ਧਨੌਰਾ 25 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ। ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਬੂਤ ਹੈ ਕਿ 5 ਸਤੰਬਰ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਫ਼ੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ C. W. 1/20 ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾੜ ਪੈਣ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਹੜ੍ਹ ਆਉਣ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜਨੀਅਰ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਦਾਰ ਨੂੰ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੁਦਈਆਂ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰ ਦੇ ਹੋਰ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਸਤੰਬਰ ਦੇ ਬਾਅਦ ਭਾਰੀ ਮੀਂਹ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਕਰਨ। ਅਸੀਂ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ, ਉਪ-ਮੰਡਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਮਾਂ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 16 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਉਲੰਘਣਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰ ਨੂੰ 300 ਏਕੜ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ 17 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਵਧ ਕੇ 350 ਏਕੜ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਇਸ ਤੋੜ ਨੂੰ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਖੇਤਰ ਹੋਰ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਸੀ. ਡਬਲਯੂ. 1/4 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਛਲਾਉਂਡੀ ਸਿਲਟਿੰਗ ਟੈਂਕ ਦੇ ਅੰਦਰ ਛਲਾਉਂਡੀ ਦੇ ਖੇਤ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਖੇਤਰ ਦੁਆਰਾ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਸੀ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੱਕੀ ਅਤੇ ਉੜਦ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਡੇਢ ਫੁੱਟ ਪਾਣੀ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਦਸ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਖੜ੍ਹਾ ਰਿਹਾ।

ਗੰਨੇ ਦੀ ਫਸਲ ਦਾ ਇੰਨਾ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਉਪ-ਮੰਡਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਮ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਸੀ. ਡਬਲਯੂ. 1/3 ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਅਸਲ ਮਾਤਰਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਅਸਲ ਬੰਦ ਹੋਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਤਿਕਥਨੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਹਿਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਪਾੜ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਕੋਈ ਉਪਰਾਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਹ ਬਿਆਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਮਾਂ ਤੋਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਾਬਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਰਣਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਦਾਰ, 26 ਅਕਤੂਬਰ, 1947 ਨੂੰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ (ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੱਤਰ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ; ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਸੀ. ਡਬਲਯੂ. 1/20, ਮਿਤੀ 5 ਸਤੰਬਰ ਜਾਂ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਪੱਤਰ) ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤਹਿਤ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਸੀ, ਨਾਲ ਹੀ ਡੀ. ਡਬਲਯੂ. 1; ਸ੍ਰੀ ਭੰਡਾਰੀ; ਜੋ ਕਿ ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਸਰਵੇ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਲਿਟਿੰਗ ਟੈਂਕ ਸਬ-ਡਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਸਬ-ਡਵੀਜ਼ਨਲ ਅਫਸਰ ਸਨ। ਹਰ ਪਰਸ਼ਾਦ ਪਟਵਾਰੀ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਦਾਰ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ ਦੇ ਬਿਆਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਡੀ. 1 ਅਤੇ ਡੀ. 2 ਹਨ, ਰਕਬਾ ਅਤੇ ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਨੁਮਾਇਸ਼ ਡੀ. 1 ਪਿੰਡ ਛੇਲਾਂਦੀ ਅਤੇ ਧਨੋਰਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਲੜੀ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 7 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਖੇਤਰ ਮੁਦਈ ਦਾ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਦਾ ਇਲਾਕਾ ਸਾਦੇ ਝਗੜਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਡਾ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਮੀਨ ਹੇਠਲਾ ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ 16 ਵਿੱਘੇ ਅਤੇ ਚਾਰ ਬਿਸਵੇ, ਸ਼ਕਰਕੰਦੀ ਹੇਠ 13 ਵਿੱਘੇ ਅਤੇ 19 ਬਿਸਵੇ ਸੀ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਉਤਪਾਦਨ ਦਾ 13/16 ਵਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮੱਕੀ 84 ਵਿੱਘੇ ਤੋਂ ਵੱਧ, ਉੜਦ 168 ਵਿੱਘੇ ਅਤੇ 2 ਬਿਸਵੇ ਅਤੇ ਜਵਾਰ 3 ਵਿੱਘੇ ਅਤੇ 18 ਬਿਸਵੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਗੰਨੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ

142 ਵਿੱਖੇ ਅਤੇ 8 ਬਿਸਵੇ ਦੇ ਰਕਬੇ ਦਾ ਕੁੱਲ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਅਤੇ 44 ਵਿੱਖੇ ਅਤੇ 16 ਬਿਸਵੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕੁੱਲ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਉਤਪਾਦਨ ਦਾ 11/16 ਵਾਂ ਸੀ। ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਡੀ.2 ਪਿੰਡ ਧਨੋਰਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਇਲਾਕਾ ਮੁਦਈ ਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮੱਕੀ ਦੀ ਫਸਲ 11 ਵਿੱਖੇ ਅਤੇ 10 ਬਿਸਵੇ ਤੋਂ ਵੱਧ, 3 ਵਿੱਖੇ ਅਤੇ 2 ਬਿਸਵੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਤੇ ਜਵਾਰ 96 ਵਿੱਖੇ ਅਤੇ 6 ਬਿਸਵੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ ਅਤੇ ਅਨੁਮਾਨਤ ਉਤਪਾਦਨ ਦਾ ਕੁੱਲ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੈਦਾਵਾਰ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਮੁਦਈਆਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚਿਆ ਗਿਆ P. W. 1 ਦਾ ਬਿਆਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਉਪਜ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਬੇਲੋੜਾ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਅਤੇ ਉਸੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ 'X' ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਗਣਨਾਵਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਫ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 22 ਅਤੇ ਪੀ. 29 ਵਿੱਚ, ਚਾਰੀ ਲਈ ਕੋਈ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਰੁਪਏ ਹੈ। 385-3-0. ਪਿੰਡ ਧਨੋਰਾ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਡੀ.2 ਵਿੱਚ ਇਹ ਆਖਰੀ ਵਸਤੂ ਹੈ। 96 ਵਿੱਖੇ ਅਤੇ 6 ਬਿਸਵੇ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਚਰੀ ਅਤੇ ਜਵਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਰੁਪਏ ਹੈ। 385-3-0. ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 22 ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਹੈ, ਮਿਤੀ 8 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1948 ਨੂੰ, ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਪੇਪਰ ਬੁੱਕ ਦੇ ਪੰਨੇ 56-57 'ਤੇ ਛਾਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਖਰੀ ਪਰ ਇੱਕ ਆਈਟਮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ। :-

"ਜੇਵਰ ਧਨੋਰਾ ਪਿੰਡ 96 ਵਿੱਖੇ, 6 ਬਿਸਵੇ।" ਪੇਪਰ ਬੁੱਕ ਦੇ ਪੰਨਾ 57 'ਤੇ ਛਪੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 29 ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਇੰਦਰਾਜ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ 'ਚਾਰੀ' ਸ਼ਬਦ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

'ਜਵਾਰ' ਲਈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ 96 ਵਿੱਖੇ ਅਤੇ 6 ਬਿਸਵੇ ਦਾ ਇਹ ਰਕਬਾ, ਜਿਸਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਡੀ. 2 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 22 ਅਤੇ ਪੀ. 29 ਦੇਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 'X' ਮਾਰਕ ਕੀਤੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਗਣਨਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਗਿਰੀਦਾਰ, ਸ਼ਕਰਕੰਦੀ, ਮੱਕੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਕੁੱਲ ਰਕਮ; ਉਰਦ ਅਤੇ ਜਵਾਰ ਦੇਵਾਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਰੁਪਏ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। 19,021-10-0 ਅਤੇ ਗੰਨੇ ਦਾ ਰੁ. 13,856 ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜ਼ਮੀਨੀ ਗਿਰੀਦਾਰ, ਮਿੱਠੇ-ਆਲੂ; ਮੱਕੀ; ਉੜਦ ਅਤੇ ਜਵਾਰ ਦੀਆਂ ਫ਼ਸਲਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਪਾੜ ਕਾਰਨ ਕਾਫ਼ੀ ਨੁਕਸਾਨ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪਏ ਮੀਂਹ ਕਾਰਨ ਕੁਝ ਨੁਕਸਾਨ ਵੀ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਸਾਡੇ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਕਿੰਨਾ ਅਨੁਪਾਤ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਗੰਨੇ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਗੰਨੇ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਅਕਤੂਬਰ ਵਿੱਚ ਜਿਲੇਦਾਰ ਅਤੇ ਪਟਵਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖੇ ਗਏ ਕੁੱਲ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਿਣਸਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸਾਨ। ਕੁੱਲ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਅੱਧਾ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੂੰਗੀ, ਮੱਕੀ ਆਦਿ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ, ਇਸ ਲਈ, ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਰੁਪਏ ਬਣਦਾ ਹੈ। 9,510, ਲਗਭਗ ਡੇਢ ਰੁਪਏ 19,021-10-0 ਅਤੇ ਗੰਨੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਘਾਟਾ ਰੁਪਏ ਬਣਦਾ ਹੈ। 4,620 ਰੁਪਏ ਦਾ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਹੈ। 13,856 ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕੁੱਲ ਨੁਕਸਾਨ ਰੁਪਏ ਬਣਦਾ ਹੈ। 14,130 ਹੈ। ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਸੀਮਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਵੀ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਲਾਗੂ ਪ੍ਰਤੀ ਲੇਖ ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 36 ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਰਟੀਕਲ 2 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਲਦਾ ਹੈ: -

ਕਿਸੇ ਐਕਟ ਨੂੰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਛੱਡਣ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ, ਜੇ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ, ਨੌਬੇ ਦਿਨ ਜਦੋਂ ਇਹ ਐਕਟ ਜਾਂ ਭੁੱਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।"

ਧਾਰਾ 36 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਹੈ:-

36. ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗੈਰ-ਵਿਹਾਰ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾੜੀ ਗਲਤੀ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ। ਦੋ ਸਾਲ ਜਦੋਂ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਗਲਤ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਸੰਪੰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਮੁਹੰਮਦ ਦੀ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਵਿਚਾਰਿਆ। ਸਦਾਤ ਅਲੀ ਬਨਾਮ ਲਾਹੌਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ, (1)। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਲਾਹੌਰ ਦੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ, ਜੋ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਮਿਉਂਸਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 132 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਪਾਈਪਾਂ ਨੂੰ ਬਰੱਸਟ ਪਾਈਪ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਅਤੇ ਉਪਾਅ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮੁਦਈ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਸਹੀ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਕਾਰਨ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਸੀਮਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 36 ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੈ? ਐਕਟ. ਅਬਦੁਰ ਰਹਿਮਾਨ, ਜੇ. ਅਤੇ ਮਹਾਜਨ, ਜੇ. (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਦੋਂ ਸੀ) ਕੁਝ ਵੱਖਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਉਸੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ ਆਰਟੀਕਲ 2 ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਡਿਊਟੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੰਸਥਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਧਾਰਾ 36 ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਹੈਰੀਜ਼ ਸੀ.ਜੇ. ਅਤੇ ਮੁਨੀਰ ਅਤੇ ਅੱਛਰੂ ਰਾਮ, ਜੇ.ਜੇ. - ਬੈਂਚ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਤਿੰਨ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ - ਵੀ ਇਸੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਇਸ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਸਨ। ਅਬਦੁਰ ਰਹਿਮਾਨ, ਜੇ. ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੋਰਨਾਂ ਨੇ ਮਹਾਜਨ, ਜੇ.

ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਲਕੱਤਾ ਪੋਰਟ ਕਾਮਰਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ। v. ਕਲਕੱਤਾ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ, (2), ਜਿਸ ਨੂੰ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਐੱਫ

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1945 ਲਾਹ. 324

(2) ਏ.ਆਈ.ਆਰ., 1937 ਪੀ.ਸੀ. 306

VOL. XII] ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ 1821

ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਵਿਚਾਰ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 2 ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਭੁੱਲ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਹੋਈ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਭੁੱਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਜਿਸਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਹਾਜਨ, ਜੇ. ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਬਲਿਕ ਅਥਾਰਟੀਜ਼ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1893, 56-57 ਵੀਅਤਨਾਮ, ਚੈਪਟਰ 61 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 1 ਅਤੇ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 2 ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 1 ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਹੈ: -

"ਜਿੱਥੇ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਿੰਗਡਮ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਸਦ ਦੇ ਕਿਸੇ ਐਕਟ * * * ਦੇ ਅਨੁਸਾਰਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਲਈ, ਜਾਂ ਫਾਂਸੀ * * * *, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕਥਿਤ ਅਣਗਹਿਲੀ ਜਾਂ ਗਲਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ * * * ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ * * * ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਐਕਟ, ਡਿਊਟੀ, ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ: - "

ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਏ) ਫਿਰ ਉਪਬੰਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਐਕਟ ਜਾਂ ਅਣਗਹਿਲੀ ਆਦਿ ਤੋਂ ਅਗਲੇ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਹਾਜਨ, ਜੇ.

“ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਆਰਟੀਕਲ 2, ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਫਰੇਮਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੁਆਰਾ ਡਿਫਾਲਟ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਸਹੀ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਇਸ ਲੇਖ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਡਿਫਾਲਟ ਹੋਵੇਗਾ

ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਫਰਜ਼ ਦਾ. ਇਸ ਲਈ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਏ ਕਿਸੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜਨਤਕ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਡਿਫਾਲਟ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਭਾਰਤੀ ਵਿਧਾਨ ਦਾ ਦਾਇਰਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸੰਸਦ ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਸਪਸ਼ਟ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ। ਮੇਰਾ ਜਵਾਬ ਨਾਂਹ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਜਿੰਨੀ ਚੌੜੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸਿੱਖਿਅਤ ਜੱਜ ਨੇ ਫਿਰ ਸੈਕਟਰੀ ਆਫ ਸਟੇਟ ਬਨਾਮ ਲੋਡਨਾ ਕੋਲੀਰੀ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਟਿਡ, (1) ਅਤੇ ਟੇਰੇਲ ਸੀ.ਜੇ. ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ; ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੰਨਾ 332 'ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਟੈਸਟਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ: -

“ਲੇਖ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਪਹਿਲਾ ਟੈਸਟ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸੱਚਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ। ਕੀ ਇਹ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਿਗਮ * ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਮੰਨਦੇ ਸਨ ਕਿ ਧਾਰਾ 132 ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਫਰਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ

ਮਿਊਸੀਪਲ ਪਾਈਪਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਲਈ? * *

* *ਜੇ ਪਾਈ ਦੀ ਪਾਈਪ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਲਈ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾਈ ਹੁੰਦੀ

ਜੇ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਘਰ ਅਤੇ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਗੁਆਂਢ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ

ਆਪਣੀ ਨੈਕਰੀ ਨੂੰ ਚਲਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਭੁੱਲ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਦੇਸ਼ੀ ਸੀ, ਉਹ

ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਕੇ ਲੇਖ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਉਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਸਨ

ਉਹਨਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਏ

(1) ਆਈ.ਐਲ.ਆਰ. 15 ਪੈਟ. 510

ਮਿਉਂਸਪਲ ਵਾਟਰ ਪਾਈਪਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਡਿਫਾਲਟ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਕ ਫਰਜ਼ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਲੇਖ ਦੇ ਵਾਕਾਂਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਾਨੂੰਨ * * * * ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ।

ਦੁਬਾਰਾ ਫਿਰ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਕ ਕਰਤੱਵ ਦੇ ਰੰਗ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਅਣਗੌਲਿਆ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਸਿਰਫ ਵਿਹਲੀ ਬੈਠੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਭੁੱਲ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਕੋਈ ਵਰਤੋਂ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਐਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਭੁੱਲ ਹੈ ਜੋ ਲੇਖ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ”

ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਪਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਵਰਤਮਾਨ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਹਿਰ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਵਿਚ ਨਹਿਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਨੂੰ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ, ਇੱਕ ਭੁੱਲ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਡਿਊਟੀ. ਦਰਅਸਲ, ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਨਹਿਰੀ ਅਥਾਰਟੀਆਂ 'ਤੇ ਇੰਨਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਫਰਜ਼ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਨਹਿਰੀ ਕਿਨਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਤਰਤੀਬ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਜਾਂ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਇਸ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਨ। ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਨਹਿਰਾਂ ਅਤੇ ਡਰੇਨੇਜ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ: -

“ਕਿਸੇ ਨਹਿਰ ਨਾਲ ਕੋਈ ਦੁਰਘਟਨਾ ਵਾਪਰਨ ਜਾਂ ਫੜੇ ਜਾਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਡਵੀਜ਼ਨਲ ਨਹਿਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਜਨਰਲ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹੁਕਮਾਂ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ * * *

ਅਜਿਹੀ ਨਹਿਰ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਦਾਖਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮੁਰੰਮਤ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਦੁਰਘਟਨਾ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਨਹਿਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਨਹਿਰ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਅਜਿਹੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਡਿਊਟੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਂਦਾ। ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਨਹਿਰੀ ਕਿਨਾਰੇ ਨੂੰ ਸਹੀ ਤਰਤੀਬ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਧਾਨਕ ਕਰਤੱਵ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਨਹਿਰ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਦਾ ਪਾਲਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ। ਜੇਕਰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਜਿਹੇ ਹਾਦਸਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਭੁੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਨਹਿਰਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਨਹਿਰੀ ਪਾਣੀ ਦੇ ਕਿਨਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਣ ਨਾਲ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਹੜ੍ਹ ਆਉਣਾ ਹੀ ਨਹਿਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੇ ਸਬੂਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ ਅਤੇ ਰਾਈਲੈਂਡਜ਼ ਬਨਾਮ ਫਲੈਚਰ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ. , (1), ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਨਹਿਰਾਂ ਦਾ ਚਾਰਜ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨਹਿਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਹਿਰ ਦੇ ਕਿਨਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਤਰਤੀਬ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਕਾਰਨ ਗੁਆਂਢੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਡੇਨਪੂ ਬਨਾਮ ਸਟੀਵਨਸਨ ਦੇ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤ, (2), ਤੁਹਾਡੇ "ਗੁਆਂਢੀ" ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਦੇਣਦਾਰੀ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਮੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਈ, ਆਰਟੀਕਲ 2 ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਅਨੁਛੇਦ 36 ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਲੇਖ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਲਕੱਤਾ ਪੋਰਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 142 ਦੇ ਸ਼ਬਦ, ਜੋ ਕਿ ਕਲਕੱਤਾ ਪੋਰਟ ਕਾਮਰਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕਾਉਂਸਿਲ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਸੀ। v. ਕਲਕੱਤਾ ਕਾਰਪੋ-

(1) (1866) L.R 1 ਸਾਬਕਾ. 265

(2) (1932) ਏ.ਸੀ. 562

(3) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1937 ਪੀ.ਸੀ. 306

ਰਾਸ਼ਨ, (3); ਆਰਟੀਕਲ 2 ਤੋਂ ਭੌਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਹਾਜਨ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਉਪਰੋਕਤ ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ। . ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਹਾਂ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਦਿਆਂ ਸਹੀ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 36 ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ।

ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਘਟਾ ਕੇ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। 14,130 ਹੈ। ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤਕ ਖਰਚੇ ਹੋਣਗੇ, ਪਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਅੰਸ਼ਕ ਸਫਲਤਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਧਿਰਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਸਹਿਣ ਕਰਨਗੀਆਂ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਪੱਤਰ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ

ਭੰਡਾਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ.ਜੇ. ਅਤੇ ਗੋਸਾਈਂ, ਜੇ.

ਮੈਸਰਜ਼ ਐਰੋਨ ਸਟੀਲ ਰੋਲਿੰਗ ਮਿੱਲਜ਼, ਜੁਲੰਦੂਰ

ਸਿਟੀ,— ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

The STATE of UNJAB ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ,- ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰ. 130 ਆਫ 1958

ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਡਿਸਪਿਊਟਸ ਐਕਟ (1947 ਦਾ X IV)- ਧਾਰਾ 33-ਬੀ- ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ- ਕੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਜਾਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ- ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਟੈਸਟ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਜਾਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੈ- ਦੋਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਲਾਜ਼ਮੀ ਉਪਬੰਧ ਉਹ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕਾਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਸਮਝਣ ਤਕ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Translated by Balwinder Singh.

Translator